

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XIX

Paříž
srpen 1988

Číslo 4

Svatý Otec pozván do Maďarska

Skoro v den výročí invaze do Československa, uprostřed dalšího horkého léta v Polsku proletěla světovým tiskem zpráva o pozvání Jana-Pavla II. do Maďarska. Důležité události v jiných zemích střední a východní Evropy by neměly překrýt význam tohoto rozhodnutí - maďarský episkopát jistě nejednal bez souhlasu vlády, takže jde o událost prvořadého církevněpolitického významu. Lze uvést celou řadu typických maďarských malých krůčků v průběhu uplynulých pětadvaceti let, na jejichž konci se nacházejí významná rozhodnutí, jakým je například pozvání sv. Otce do Maďarska.

Dalo by se leccos říci také o ostatních zemích komunistické Evropy, jejich vztazích k církvi a důsledcích maďarského pozvání: v Jugoslávii převládá trochu zklamání mezi katolíky, kteří doufali, že to budou oni, kdo v této části světa jako první uvítají hlavu římskokatolické církve; v Polsku je z toho upřímná radost ze mnoha důvodů, v neposlední řadě proto, že je pohodlnější být tím, kdo pozval sv. Otce jako první, a ne jen jako jediný z komunistických států.

U nás se klade otázka, zda tím naděje na vytouženou návštěvu sv. Otce při příležitosti svatořečení Anežky České vzrostla a nebo nao-



pak klesla. A vyvstává také otázka, jak se naše úřady zachovají v případě uskutečnění se této návštěvy do Maďarska, které je vlastně spolu s NDR jedinou zemí, kam Češi a Slováci mohou jakž takž normálně cestovat. Dovolí našim katolíkům alespoň touto cestou setkat se s hlavou katolické církve? Anebo naopak budou najednou v bankách scházet forinty, v podnicích možnosti dovolených, na pasovém oddělení formuláře a kdo ví, co všechno ještě? V cestě se dá lidem bránit také například kácením stromů napříč silnicemi, naléhavými opravami asfaltu na vozovkách a nadto lze osvědčenými způsoby ponižovat lidi mnohahodinovými kolonami aut hraničních přechodech a stupidními, nekonečnými kontrolami na hranici samotné. Lze také udělat gesto dobré vůle. K tomu je ale právě zapotřebí té dobré vůle někde na patřičném místě, přesněji vzato, v příslušných hlavách. Najde se tam nějaká? To všechno uvidíme, jestli k cestě dojde.

Hlavní otázka ale zní tak či onak: bude moci sv. Otec přijet do Prahy svatořečit velkou středověkou postavu Anežky z rodu českých králů, která pomáhala šířit ideál francouzské chudoby a sama jej s velikou rozhodností uplatňovala na sobě? Cosi se i u nás dostalo do pohybu, i ve vztazích mezi církví a státem. Je to v první řadě zásluha statečných katolických laiků, jejichž legitimní požadavky, hájené otevřeně a bez jakékoliv formy násilí, nakonec ani církvi nepřátelská vláda nemůže natrvalo ignorovat. Právě v tom je naše situace diametrálně odlišná od situace v Polsku, ale také Maďarsku, kde je vše řízeno a prosazováno na nejvyšší úrovni.

Naše "laická" cesta ke zlepšení vztahů a vůbec situace křesťanů v Československu vypadá mnohem klikatější, bolestnější a pracnější. To ale neznamená, že je nevyhnutelně i méně nadějná. Odpovídá každopádně jednomu z velkých přání posledního koncilu i posledního římského Synodu (o laicích) a je také jakousi hodinou pravdy pro celé české křesťanství a jeho životaschopnost. po kterých
jsme nijak zvlášť netoužili, ale které jsou pro církve vždy užitečné. Zkušenost ukazuje, že jsou počátkem nového, hlubšího a pravdivějšího života.

Kdo chce přijít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne!

(Mt 16,24)

♻️ JUPÍ JUPÍ CUPITY DUPY ♻️

Pakliže dostanem doložku
utrátím peníze za drožku
Přejedem Evropu toho dne
nasednem na koráb
v Boulogne

Jupí jupí cupity dupy
jupí jupí cupity dup

Úžinu přeplujem k večeru
na sever vyjedem z Doveru
Mineme Coventry pospolu
do přístavu
Liverpoolu

Jupí jupí cupity dupy
jupí jupí cupity dup

Než stačíš udělat bublinu
přistaneme v Irsku v Dublinu
a že jsme v náladě rozmarné
přejedem hranice
do Larne

Jupí jupí cupity dupy
jupí jupí cupity dup

V Larne pak přijdeme na nápad
zajet si k jezeru na západ
podniknem výpravu na voru
nejdeme Lochnesskou
potvoru

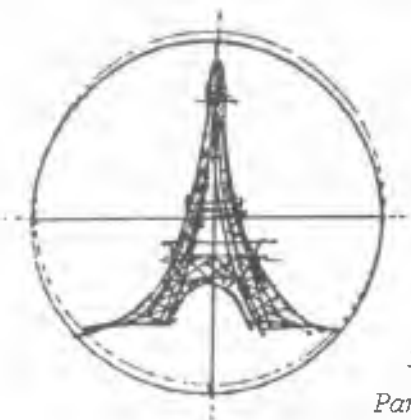
Jupí jupí cupity dupy
jupí jupí cupity dup

O tomhle významném výjevu
zmíníme se v interwieu
který si přečteme z Timesů
až ti je k posteli přinesu

Jupí jupí cupity dupy
jupí jupí cupity dup



Zajímavosti z domova i ze světa



Dopis křesťanům do Sovětského Svazu poslala skupina českých křesťanů, a to při příležitosti tisíciletého výročí přijetí křesťanství na Kyjevské Rusi.

Blahopřejný dopis vyjadřuje naději, že křesťanství přinese pozitivní plody, plynoucí z utrpení dnešních křesťanů podobně, jako tomu bylo v minulosti.

Pan Augustin Navrátil, autor textu proslulé petice katolíků naší země, je znovu předmětem nepříjemného zájmu československých úřadů. Před letními prázdninami (16. června) byl znovu hospitalizován na psychiatrické klinice v Olomouci a zatím není známo, zda byl už z tohoto "vyšetřovacího pobytu" propuštěn. Jeho žena prosí ve dlouhém dopise své zahraniční přátele o pomoc a ochranu pro svého muže, statečného obhájce práv církve.

Časopis *Reader's Digest* (anglická verze) přinesl článek o A. Navrátilovi z pera R. Chelminski-ho. Vyšla už norská verze časopisu s tímto článkem a stylizovanou fotografií, ukazující pana Navrátila při práci s primitivním a zároveň proslulým "rámečkem", jehož pomocí pan Navrátil vytisknul většinu svých veřejných dopisů a textů. Další jazykové verze jsou už ohlášeny.

Krásným dopisem na obranu katolické církve u nás se obrátili *čeští evangelíci* (podepsáno celkem 13 význačných osobností z prostředí evangelických církví u nás).

V textu se praví, že "perzekuce katolíků byla daleko rozsáhlejší a tvrdší než perzekuce evangelíků. Rozdílný stupeň útlaku měl nás křesťany rozdělit. Musíme přiznat, že jsme mlčky přijali tuto politiku a nevystupovali na obranu svých katolických bratří a sester a dokonce ani na obranu těch evangelíků, kteří se stali obětmi útlaku, zvláště zemědělců a učitelů a některých farářů..."

V dalším dopise žádá nápravu nejkřiklavějších křivd: otevření potřebných seminářů, navrácení neprávem konfiskovaných školních budov, obnovu řeholního života a právo

na křesťanskou výchovu mládeže v soukromí i veřejně.

Blahopřání k 89-tým narozeninám poslala otci kardinálovi *Tomáškoví Charta 77*. "Nemoho máme otců", praví se v textu blahopřání, který konstatuje, že otec kardinál si tento titul plně a ve vlastním slova smyslu zaslouží, a to nejen ve vztahu ke katolíkům, ale i k ostatním členům společnosti u nás.

Jak jsme už psali v minulém čísle, dostal otec kardinál konečně dva pomocníky v podobě dvou pomocných biskupů, vysvěcených v Praze těsně před prázdninami.

Nejtěživěji je nepřítomnost biskupů pocítována na Moravě, která tentokrát vyšla naprázdno - musíme říci navíc, že *naštěstí vyšla naprázdno!* Proti Dr. Vymětalovi, který je kandidátem státních úřadů, se zvedla nečekaná vlna odporu mezi olomouckým kněžstvem, které má dokonce pocit, že ve Vatikánu neznají poměry v diecézi nebo že dokonce schvaluje daný stav. Ve skutečnosti se Vatikánu podařilo tentokrát (prvně od r. 1948!) prosadit na biskupská místa lidí vhodné, bohužel v naprosto nedostačujícím počtu. Možnosti zásahů do života církve u nás jsou totiž zvenčí, tedy z Vatikánu, skoro nulové, v důsledku právně nešťastného, z minulosti zděděného *Modu vivendi*, o jehož překonání právě bojují naší katolíci už po delší dobu.

Zdá se, že prozatím je alespoň zažehnáno nebezpečí, že by se olomouckým biskupem stal Dr. Vymětal. Jiný kandidát je, jak to tak vypadá, zatím nemyslitelný.



Už před rokem, 25. října 1987, nás opustil Dr. O. Dubina, význačná postava našeho druhého odboje a pounorového exilu. Početné exilové časopisy po celém světě přinesly vzpomínku na něj po jeho smrti a připomenuly těm mladším exilovým Čechům, kdo byl Dr. Dubina i jaké časy zažil v cizině a jak pomáhal zmirňovat nouzi kolem sebe.



- Víte jak říkají Maďari na jižním Slovensku pražskému stylu "perestrojky
- ???
- Jákeškécy!

ČETLI JSME KNIHU

Walter Kasper, Uvedení do víry
Křesťanská Akademie - Velehrad, Řím 1987

Spolu s Hegelem můžeme vidět celé evropské dějiny jako proces, v němž se člověk postupně chápe své svobody. Počátkem novověku vstoupily tyto dějiny svobody do nového stádia. Svoboda a myšlení si uvědomily samy sebe a staly se kritickými. Jak známo, definuje Kant osvícenství jako "výstup člověka z nedospělosti, kterou si sám zavinil. Nedospělost je neschopnost užívat vlastního rozumu bez vedení někoho druhého ... Heslem osvícenství tedy je: *Sapere aude!* Měj odvahu užívat svého vlastního rozumu!" Osvícenství je tedy proces emancipace. Člověk se osvobozuje od dané autority a tradice. Chce sám vidět, sám soudit a sám rozhodovat. Takto přichází sám k sobě, ale jeho svoboda se nestává libovůlí: nalézá svou míru a své kritérium v sobě samém. Mírou člověka se stává člověk. Stává se bodem, k němuž se vztahuje celá skutečnost. Ví, že už není součástí (i když vynikající) předem daného a vše zahrnujícího kosmu; koncepce a projekty světa naopak vycházejí z člověka a k němu směřují. V tomto smyslu se mluví o antropologickém obratu, eventuálně o novověké subjektivitě.

Novověký obrat k subjektu potom od základu proměnil prakticky celou naši sociálně kulturní skutečnost. Na politické rovině vedl k poznání svobody a rovnosti všech lidí, k prohlášení všeobecných práv člověka a tím k francouzské revoluci. Způsobil, že dosavadní hierarchický a patriarchální společenský řád byl vystřídán partnerským řádem sobě rovných a svobodných lidí a přivodil tak hlubokou krizi autority. Každý, kdo se dnes zasazuje o základní demokratická práva svobody, přiznává se tím zároveň k základnímu požadavku osvícenství. V oblasti lidského poznání vedl novověký kritický postoj a odklon od tradice k rozvoji moderních experimentálních věd. Ty od základu změnily náš obraz světa a vyvolaly racionální postoj k němu. Dnes neplatí to, co je posvěcené tradicí, nýbrž to, co obstálo v racionální diskuzi. Věda a technika umožňují, aby se člověk stával stále více pánem skutečnosti, aby ji racionálně plánoval, řídil a utvářel. Důsledkem je hominizovaný a sekularizovaný svět, ve kterém se stále méně setkáváme se stopami Boha a stále více se stopami člověka. Sekularizace neznamena nic jiného, než že se člověk osvobozuje od náboženských a

metafyzicky pojatých vzorů jednání a myšlenkových kategorií a že si zvyká orientovat se podle imanentních (vnitrosvětských) zákonitostí různých oblastí skutečnosti.

Důsledky novověkého vývoje pro víru jsou nasnadě. Křesťanství v této nové skutečnosti nenalezlo skoro vůbec místo. Jeho obraz světa a člověka, jeho chápání autority byly hluboce poznamenány epochou nyní definitivně překonanou. To nutně vyvolalo podezření, že víra není v podstatě ničím jiným než ideologií minulého řádu a překážkou pokroku. Do určité míry je tedy pochopitelné, že církev novověkou emancipací po dlouhou dobu skoro výlučně odsuzovala jako odpad od teonomního řádu (řád, kde platí Boží zákony), jako proces rozpadu a rozkladu. Sotva existuje nějaký základní novověký objev, který by už nebyl odsouzen některou církví nebo pokládán za podezřelý. Příklad Galileův je pouze nejznámějším příkladem velmi neslavné řady odsouzení. Druhý vatikánský koncil zde znamená obrat. Když koncil uznává samostatnost vnitrosvětských kulturních oblastí a hlásí se k zásadě svobody náboženství, chápe se tak rozhodujících motivů osvícenství a přijímá je jako křesťansky legitimní. Zcela právem! Neboť nedotknutelná důstojnost a svoboda *každého* člověka, jeho rovnost před Bohem, a tím bratrství všech lidí, byla po prvé jasně vyslovena v bibli. Už obě zprávy o stvoření (v *Gn*) zbavují svět posvátnosti a ustanovují člověka pánem skutečnosti, jehož úkolem je podrobit si zemi. Proto není náhodou, že novověký sekularismus vznikl právě na půdě křesťanstvím ovlivněné evropské civilizace. Je - vedle jiných vlivů - také duchovním a společenským plodem křesťanství.

Revize církevního postoje k novověku ovšem znamená něco zcela jiného než převzetí všech tezí osvícenství bez odstupu a bez kritiky... Nevede totiž myšlení, které se domnívá, že může disponovat skutečností, nakonec nutně k tomu, že disponuje i člověkem? Není nevyhnutelným důsledkem čistě počítajícího myšlení, že se číslem stává i člověk? Neruší čistě kritický rozum nakonec sám sebe? Odvahu domyslet důsledky měl především Nietzsche. Jeho bláznivý člověk hlásá smrt Boha a zároveň se ptá: "Co jsme to udělali, když jsme rozbili řetězy, svazující tuto zemi s jejím sluncem? Kam teď letí? Kam letíme my? Pryč od všech slunců? Neřítíme se kamsi? Dozadu, na stranu, kupředu, do všech stran? Je ještě nějaké nahoře a dole? Nebloudíme jakýmsi nekonečným nic? Necítíme dech prázdného prostoru? Neochladilo se? Nesnáší se noc, stále hlubší noc?"

Kniha *Waltera Kaspera* (ze které je předcházející úryvek) je velmi podnětná a aktuální. Stačí se například zamyslet nad postojem Msgr. Lefebvre ve světle toho, co říká právě ve zmíněném úryvku W. Kasper (jeden z největších německých a vůbec evropských teologů po smrti K. Rahnera); Msgr. Lefebvre odmítá dekret o náboženské svobodě posledního koncilu, hlásá návrat k určité formě tradice, vzorem postoje církevní autority je mu Tridentický koncil a jeho ostrá prohlášení (v 16. století jistě nevyhnutelná!), hlavně na adresu protestantů, zásadní odpor vůči francouzské revoluci a to nejen pro násilí, které znamenala, ale vůbec pro její důsledky politické, kulturní atd. Není zde zajímavý doplněk a přímo ilustrace toho, co Kasper ve své knize (z r. 1972! Dlouho před aférou "Lefebvre"!) o novověku říká?



Pro ty, pro které je přesto Kasper nestravitelný (není to zrovna oddechové čtení), vydala naše exilová nakladatelství celou řadu jiných, zajímavých a ke čtení snazších titulů.

Jako obvykle, můžete si je objednat na adrese České Kato-
lické Misie nebo si je prostě k nám přijít koupit:

<i>J. Firt</i>	Knihy a osudy (reedice)
<i>V. Havel</i>	Asanace
	Solidarita (sborník textů polských nezávislých odborů "o sobě")
	Konspira (přepis kazet, nahraných předáky "Solidarnošci" ve dnech po vládním 'zátahu' proti ní)
<i>Ph. Roth</i>	Pražské orgie
<i>L. Čivrný</i>	Jít jen tak
<i>E. Kríseová</i>	Arboretum
<i>V. Fischl</i>	Figarova zlatá svatba
<i>J. Lederer</i>	Touhy a iluze II.
<i>I. Procházková</i>	Výprava za zlatou rybičkou
<i>I. Klíma</i>	Láska a smetí

V srpnu, září a říjnu si připomínáme

11. 8. 1958 byl profesor morální teologie z Lublinské univerzity, Karol Wojtyła, jmenován krakovským světitím biskupem
12. 8. 1928 zemřel v Ostravě hudební skladatel L. Janáček
13. 8. 1863 zemřel E. Delacroix, představitel malířského romantismu
20. 8. 1968 vstoupila okolo 23 hod 00 vojska Varšavské smlouvy (bez Rumunů) na území Československa a začala je obsazovat
V noci nato odsoudilo předsednictvo KSČ intervenci; Smrkovský, Dubček, Černík, Šimon, Kriegel a Špaček jsou odvezeni do SSSR
31. 8. 1968 schvaluje ÚV KSČ výsledky moskevských "jednání" a pečeti tak kapitulaci Československa přesně podle přání Moskvy; zároveň tím vyslovuje historický ortel nad sebou samým a celou KSČ
3. 9. 1948 umírá v Sezimově Ústí Dr E. Beneš, president Československé republiky z těžkých dob okolo 2. světové války
14. 9. 1937 zemřel první president Československé republiky, Tomáš Garrigue Masaryk
12. 9. 1978 zemřela nejmladší dcera TGM, paní Olga Revilliodová-Masaryková
30. 9. 1938 byl podepsán proslulý "Mnichovský diktát", který znamenal kapitulaci mocností před Hitlerem a konec samostatnosti Československa. Někteří si mysleli, že byl zachráněn mír...
- 1.10. 1968 zemřel Romano Guardini, německý filozof, spisovatel a propagátor liturgické reformy
- 9.10. 1958 zemřel papež Pius XII., vlastním jménem E. Pacelli. Po něm nastoupil dobrý papež Jan XXIII.
- 16.10. den misí, kdy se modlíme za misijní povolání a připomínáme sobě i jiným veliké potřeby těchto často velmi chudých zemí
- 27.10. 1938 zemřel malíř a grafik A. V. Slavíček
- 28.10. 1918 vznik Československého samostatného státu na troskách poražené rakousko-uherské monarchie
- 28.10. 1968 vyhlášení zákona o federalizaci Československa, jediný zbytek celého Pražského jara, který pře-trval i normalizaci

Bačkorák

"Žiri, jak se píše správně: 'pövres' nebo 'peauvres'?" nabízí mi "náš" clochard přiměří přinejmenším pro dnešní dopoledne, jen co se mi podařilo jej zevnitř dveřmi odtlačit natolik dále do nehostinného průchodu, abych sám mohl ven.

"Tak ty už jsi zase tady?" nemohu se ubránit rozmrzelostí z toho překvapení hned po ránu.

Bačkorák už má hlavu venku z té své lepenkové truhly, a v koutku úst mu už samozřejmě visí ohavný čvaňhák, dýmající jak hromada hnoje v zimě. Ví Bůh, jak to dělá, že jednou neuhoří nebo se kouřem v té krabici neudusí. Mé jméno si samozřejmě přečetl na schránce a vyslovuje ho svou vietnamskou franštinou skoro mazlivě. Nebyl by úlisně? Kdož už ale tady ale umí vyslovit pořádně, jadrně naše "Jiří"? Já mu také neříkám 'Nguen The Minh ...' ale prostě "bačkorák".

"Hele bačkorák, nereaguju příliš rychle na jeho nabídku mírové dohody - co kdyby místo mě vyšla první ven Madame Desforges a nedokázala tě odtlačit, hm? Tak zburcuje půl baráku, mě a ještě i policajty. A já budu mít ostudu a jednou mě vyhoděj kvůli tobě z práce i z bytu! Vidím, že tě musím prostě vysunout i s tím tvým kartonem na děšť, když s tebou není rozumná dohoda! A zase's rozlil flašku toho tvého bljáku a navíc to přikrýváš rohoží - teď to tu zas bude smrdět týden jak..."

"Cože? Já že bych rozlil můj rúž? Žiri, to přece nemyslíš vážně! Natolik se přece známe, abys věděl, že já nejsem žádný košon a než bych rozlil svůj těžce vyžebraný rúž na zem, Žiri, to bych si rači pazouru přerazil. To určitě zase ta... ta baba...", hledá v mém obličejí souhlas ke štavnaté nadávce na adresu paní Boisnard, kterou před prázdninami slyšel, jak mi dává velkopanské školení z držení smetáku při zametání schodů. Bačkorák to náhodou viděl a zřejmě slyšel i nadávky, kterými jsem si po odchodu té... té baby... ulevoval.

"Hele, nic si nevymejšlej, bačkorák, a vypadni. Víš, že za patnáct minut tadyhle otevřu dveře do kostela. A jestli tu o tebe některá z těch babiček ve tmě škobrtne, bude z toho ona mít attaque cardiaque, já des emmerdes a ty - raději se ani neptej co! Tak hybaj!"

Nejdříve bič, a potom cukrkandl:

"A 'pauvres' se píše 'pauvre', měřím smiřlivějším okem

jeho cár papundecklu s umným reklamním sloganem: ISI VOUS DONNER A 1 PEUVRES, MES DAMES.

"Proč nenapíšeš 'Mesdames et Messieurs' ptám se vyčkávavě. Koneckonců je lepší s ním vyjít po dobrém, po zlém se s ním nic nepořídí, to mám vyzkoušeno. Vsadil bych se, že to byl přes všechno zapřisáhání on, kdo se mi vymočil tenkrát do poštovní schránky.

"Ále, Žiri, ti nemaj žádné srdce".

To už je skoro venku z krabice. Jen ještě upevní motouzky na svých ohromných bačkorách z plastických pytlíků, které si každý týden kdesi sešněrovává dohromady. V pasáži domu za ranního ticha mám vždycky pocit, že to jeho šourání dělá ohlušující randál

Šššt... šššt...

"Bonne journée, Žiri!" ... šššt ... šššt

"Bonne jourdnée, bačkorák! Do oběda se to vybere, tak at tě tu nenajdu namol vklesnutého do dveří kostela, až přijdu

"Pas de panique directér, do večera makám na Odeonu... šššt ... šššt... šššt

"A ce soir!"

Nový začátek po prázdninách je tvrdý chlebiček, a nejen pro domovníky!

*KKK

Na Oběžník a Českou Katolickou Misii přispěli

Bartošek	Bernhard	Brossollet	Brotánek	Darmovzal
Datheil	Dolečková	Flipo	Fiedler	Choutka
Kriz	Novotný	Starý	Stránský	Švanda
Tintant	Vladislav	Vrzala		

Všem dárcům bez rozdílu upřímné staročeské

Pán Bůh zaplať!

*Příští Oběžník s programem do konce listopadu
vyjde v říjnu*

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt
na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským
programem v sále č. 5 (přízemí domu)

POZOR - NAŠE KAPLE SE
PŘESTĚHOVALA !
INFORMUJTE SE V PŘÍZEMÍ !

Na září a říjen jsme připravili

17. září - Náš tradiční aperitiv na zahájení nového
roku činnosti
1. října - Otec Kolář promluví o nejbližší budoucnosti
a nejnovějších starostech, spojených s existencí České Misie

"OBČANŮK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la
region parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15.- FF

Editeur responsable: P. Petr K o l á ř SJ 35, rue de Sèvres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris